

Goede belangstelling voor brancheregeling

Mevrouw M. van Tijen van het ministerie van VROM verwoordde het kort maar krachtig bij de drukbezochte voorlichtingsbijeenkomst over bodemsanering op zaterdag 19 maart jongstleden: 'Er is een akkoord; we zijn eruit'. Vanwege de juridisering van de afspraken kon nog geen schriftelijke overeenkomst worden gepresenteerd, maar alle bij de onderhandelronden betrokkenen zijn tevreden over het resultaat. De heer ir. H. Vermeulen van MAI ontving de Netex-jaarprijs voor zijn grote inzet voor de brancheregeling.

Druk bezocht

De Worksopdag 2005 werd druk bezocht en tijdens de bijeenkomst over bodemsanering was de vergaderzaal tot de laatste plaats bezet. De bezoekers was dan ook 'een effectieve brancheafpraak over bodemsanering' in het vooruitzicht gesteld. Het Netexbestuur had voor die gelegenheid

een drietal sprekers uitgenodigd. Mevrouw M. van Tijen gaf de visie van het ministerie van VROM over het overeengekomen convenant. De heer ir. H. Vermeulen van MAI gaf daarop een nadere toelichting en de projectleider van het Bodemcentrum, de heer A.W.F.J. Bakermans, lichtte de beoogde uitvoering van de saneringen toe.

Brancheafpraak

Mevrouw M. van Tijen keek kort terug op het jarenlange overleg van Netex met vertegenwoordigers van het ministerie van VROM. In januari 2005 kon een algemeen akkoord worden gesloten. En ook is nu een akkoord bereikt over een branchespecifieke regeling. Het opstellen van de definitieve tekst vroeg

helaas zoveel tijd dat een officiële ondertekening tijdens de Worksopdag niet mogelijk bleek. Toch werd deze dag aangegrepen om 'probleemhebbers' al de gelegenheid te bieden in te schrijven voor de aanpak van hun bodemsanering. Als één van de belangrijke redenen waarom zo lang is onderhandeld noemde de spreekster de noodzaak van een veel ruimere ondersteuning voor de textielreinigers, rekening houdend met de enorme kosten die geheel buiten proporties zijn ten opzichte van de omzet van de bedrijven. De afspraken vormen een uitzondering ten opzichte van alle andere bedrijven in Nederland. Bedrijven die al een inventariserend onderzoek hebben laten doen kunnen zich melden. Voorzover nog geen onderzoek plaatsvond wordt gezien of dit versneld kan worden gedaan. De overeengekomen brancheregeling gaat namelijk alleen door bij deelname door tenminste 150 bedrijven binnen twee jaar. Bedrijven die een deelnemerscontract afsluiten met de te vormen stichting Bosatex, 'verkopen' feitelijk hun probleem. Binnen de afspraak vallen onderzoek, sanering en nazorg. Vanaf de ondertekening treedt de stichting Bosatex op als vertegenwoordiger naar bevoegde gezagen in de zin van de Wet Bodembescherming. Zodra bekend is dat voldoende bedrijven deelnemen wordt, samen met betrokkenen, een programma gemaakt voor het aanpakken van alle saneringen. Daardoor weten betrokkenen wie wanneer aan de beurt is.

v.l.n.r. de heren H. Vermeulen en F. Raadsheer, mevrouw M. van Tijen en de heren J. van Kuijk, P. Wennekes en A. Bakermans

bodemsanering

Samen werken aan
een beter stomerijrendement

Mevrouw M. van Tijen van VROM

De kosten

Ten aanzien van kosten krijgen deelnemers aan de brancheregeling keuze uit een drietal mogelijkheden:

- Een éénmalige bijdrage van 25 procent van de totale gemiddelde bedrijfsomzet.
- 10 jaar lang een bijdrage van 3 procent van de totale bedrijfsomzet.
- 75 procent van de werkelijke kosten.

Bij de eerste twee opties staat VROM garant voor eventuele overige kosten. Bedrijven weten daardoor precies waar ze aan toe zijn en behoeven zich ook niet meer te verdiepen in zaken zoals de wijze van saneren. Voor de laatste optie kunnen bedrijven kiezen wanneer hun omzet niet in verhouding staat tot de te verwachten saneringskosten. De saneringen worden over een periode van 10 jaar gespreid en kunnen eventueel worden afgestemd op bijvoorbeeld verbouwingen et cetera.

Traject

De inschrijving voor deelnemers staat vanaf nu open voor een periode van twee jaar. In die periode gaan de voorbereidingen door, zodat direct begonnen kan worden als het vereiste aantal van 150 bedrijven is bereikt. Afspraken worden verder uitgewerkt, het aantal onderzoeken gemaximaliseerd en ook wordt de organisatie van de feitelijke sanering ter hand genomen. De collectieve aanbesteding en het zoeken naar de meeste geschikte technieken bijvoorbeeld. Soms wordt door overheden druk op bedrijven uitgeoefend om versneld te saneren. Is men echter

ingeschreven voor deelname aan de bedrijvenregeling dan neemt de stichting de verantwoordelijkheid over en hoeft slechts met voorrang gesaneerd worden als milieutechnische redenen daar om vragen. De brancheafpraak is naar eer en geweten uitgewerkt binnen de door Brussel gestelde kaders om te voldoen aan de Europese regelgeving. Er moet echter nog wel een officiële toetsing plaatsvinden door Brussel, zodat op dat punt formeel nog een voorbehoud moet worden gemaakt. Mevrouw van Tijen pree de branche namens VROM om haar vastberadenheid bij de onderhandelingen om het punt te bereiken waar de zaken nu staan.

Func tiegericht

Vervolgens gaf de heer ir. H.J. Vermeulen van MAI een nadere toelichting. Reeds in 1999 pleitte hij voor de mogelijkheid om de bodemsanering, die als een zwaard van Damocles boven de bedrijven hing, als het ware af te kopen. 'De vervuiler betaalt, maar de ondernemer kan de verantwoordelijkheid niet alleen aan', zo redeneerde hij. Destijds werd de saneringsoperatie nog geschat op gemiddeld anderhalf miljoen gulden. Hij vond dat de kosten veel lager konden

de heer drs. A.W.F.J. Bakermans,
projectleider Bodemcentrum

en pleitte ervoor dat bedrijven omgerekend maximaal circa € 55.000,- zouden moeten bijdragen. Besloten werd niet af te wachten tot de overheid met eisen zou komen, maar als branche zelf iets te ondernemen. Uit de nu gemaakte afspraken blijkt de juistheid van dit beleid. Veelvuldig overleg leidde uiteindelijk tot de huidige aanpak. Daarin wordt volstaan met beperkt inventariserend onderzoek om te kijken of moet worden gesaneerd en al het verdere onderzoek is op de sanering zelf gericht. Die kan in één keer volledig, efficiënt en functiegericht worden aangepakt.

Grondwater

Binnen het Bosatex project wordt in ieder geval de bron van de vervuiling aangepakt en is het lang niet altijd noodzakelijk de pluim aan te pakken die projecten erg duur maakt. De heer Vermeulen rekende voor dat de bronaanpak de gehele sector 20 miljoen Euro kost en grondwatersanering 130 miljoen Euro. De bronaanpak kost gemiddeld 35.000 Euro en de grondwatersanering 235.000 Euro per locatie. Als de gehele branche 25 procent van haar omzet bijdraagt wordt 30 miljoen euro bijeen gebracht. Daarvan kan 20 miljoen Euro worden bestemd voor bronaanpak. Als de overheid 10 miljoen Euro bijdraagt resteert 20 miljoen Euro voor de sanering van grondwater. Op basis van deze financiering kan in 15 procent van de gevallen grondwatersanering worden uitgevoerd. Blijkt dat te weinig dan staat de overheid voor het meerdere garant.

Pleidooi

De heer Vermeulen pleitte sterk voor deelname aan de bodemsanering omdat bedrijven worden gevrijwaard voor verdere aanspraken, ook van derden buiten de overheid. De financiering is zodanig opgezet dat deze geen gevaar hoeft te vormen voor de investeringsruimte van het bedrijf. Wie de sanering zelf wil betalen kan rekenen op 25 procent subsidie. Gemaakte afspraken kunnen eventueel bij verkoop en dergelijke aan

anderen worden overgedragen. Ondernemers kunnen binnen zekere grenzen zelf het moment van de sanering bepalen. Dat wil zeggen dat ze deze zo mogelijk kunnen combineren met bijvoorbeeld een verbouwing of een ander moment dat hen goed uitkomt, mits de beschikbare periode in acht wordt genomen.

Bodemcentrum

Als laatste spreker gaf de heer drs. A.W.F.J. Bakermans een toelichting op de plannen van het Bodemcentrum voor de uitvoering van de Bosatex regeling. Netex is een van de initiatiefnemers van de Stichting Bodemcentrum in oprichting. Deze wil het hele midden- en kleinbedrijf totaaloplossingen bieden in de uitvoeringsfase. Naast Netex participeren de diverse overheden, VNO-NCW, FME-CWM, de Koninklijke Metaalunie, Bovag en de Rabobank. De heer Bakermans treedt op namens de stichting. Hij werkt voor de Rabobank, die zaken doet met ongeveer de helft van de betrokken bedrijven en wellicht een nog hoger percentage bedrijven in de textielverzorgingsbranche. Doel van de stichting is bedrijven die met bodemverontreiniging te maken hebben een efficiënte en effectieve totaaloplossing te bieden voor de gehele uitvoeringsfase. In die zin sluit de doelstelling van de Stichting Bodemcentrum volledig aan bij het doel van Bosatex. De stichting is geheel zonder winstoogmerk en streeft een win-win situatie na voor alle betrokkenen.

Centrale rol

Uit de 7 initiatiefnemers is, samen met vertegenwoordigers van de bevoegde gezagen (provincies en gemeenten), een stuurgroep samengesteld, die bezig is een productconcept uit te werken. De afstemming naar de bevoegde gezagen is belangrijk om bedrijven die zich bij de saneringsoperatie aansluiten te vrijwaren van beschikkingen die voorbijgaan aan de afspraken op grond van de nu tot stand gekomen regeling. De bekendmaking van de voorgenomen oprichting van het Bodemcentrum heeft veel media-aandacht gekregen. Daarna hebben vele adviesbureaus en aannemersbedrijven op het gebied van bodemsanering zich

gemeld om in de activiteiten te kunnen participeren. In de huidige fase wordt gewerkt aan de uitwerking van het productconcept en de beoogde totaaloplossing, procedures en werkwijzen. Er moet een professionele uitvoeringsorganisatie van de grond komen om de begeleiding en monitoring van de bodemsanering goed te regelen. Haar werkwijze zal moeten aansluiten bij de wensen en behoeften van de individuele bedrijven.

Pilots

In de tweede helft van 2005 hoopt de stichting met één of twee pilots van start te kunnen gaan en gestreefd wordt naar de start van een operationele uitvoeringsorganisatie per 1 januari 2006. Aan de hand van gesprekken met de betrokkenen zal steeds worden nagegaan of de uitwerking van het concept beantwoordt aan de wensen van alle belanghebbenden. Daarna gaat een tweede fase van start waarin de Stichting Bodemcentrum definitief moet worden opgericht, totaaloplossingen worden aangeboden en projecten onderhanden worden genomen. Voor ieder bedrijf is een inventariserend onderzoek nodig. Daarna zal een optimale aansluiting gezocht moeten worden tussen onderzoek en uitvoering, hetgeen een goede afstemming vraagt met het BSB.

Communicatie

Het Bodemcentrum is de spil in de communicatie naar alle betrokkenen zoals de centrale en decentrale overheid, bedrijven en hun organisaties, en ook uitvoerende partijen zoals onderzoekers, saneerders en financierders. In het

komende jaar wordt uitgezocht hoe de partijen het beste kunnen samenwerken. Het Bodemcentrum is blij met de door Netex bereikte regeling en wil veel van de elementen overnemen in totaaloplossingen voor andere branches, gebruikmakend van de kennis en ervaring van Netex. Samenvattend bestaat de totaaloplossing die het Bodemcentrum voor ogen staat uit:

Het aanbieden aan stomerijen van de volledige uitvoering van de sanering (het overnemen van de uitbesteding aan de aannemer). Het aanbieden van de dienstverlening door het Bodemcentrum zelf om de problematiek volledig bij de stomerij uit handen te nemen en dus ook tegenvallers weg te nemen. Tenslotte wordt ook, vanuit de Rabobank, een financiering aangeboden. Op bedrijven rust geen enkele verplichting om van die financiering gebruik te maken. Voorzover er behoefte aan financiering bestaat kan men deze ook gewoon via de eigen bank regelen.

Jaarprijs

Netex voorzitter de heer Raadsheer had aan het einde van de bijeenkomst nog een verrassing in petto. Onder luid applaus van de toehoorders overhandigde hij de heer Vermeulen de Netex Jaarprijs. Hij prees hem voor zijn nimmer aflatende inzet voor het bereiken van het nu voorliggende akkoord over de bodemsanering dat een zware last wegneemt van de schouders van veel bedrijven. Diverse bedrijven toonden zich reeds geïnteresseerd in deelname aan de bodemsanering. Voor hen wordt het tijd om te handelen. Zij kunnen zich inschrijven via het secretariaat. ■

de heer F. Raadsheer overhandigt de Netex Jaarprijs aan de heer H. Vermeulen

